

ÜNNEPI M MAGAZIN

VENDÉGSÉGBEN SOLOHOVNÁL

Meglepően kezdődött: amikor Millerovóból felhívtuk Mihail Solohov titkárát, hogy azért utazunk ide, mert elhatároztuk, hogy Solohovot Vesenszkájában filmezni szeretnénk, csodálkozva kérdezte: — És miért nem telefonáltak már Moszkvából? Solohov nagyon elfoglalt ember. Azért remélem, hogy nem hiába jöttök, de az igazat megmondva, könnyelműség volt önöktől, így, szó nélkül beállítani. Óráknak tűntek a percek, mire a vizsgálati szavak elhangzottak: — Kérem, hívjanak vissza egy óra múlva. Én megpróbálok vele beszélni.

Százötven kilométer még Vesenszkájáig. Milyen közel és milyen távol! Solohov csendet, nyugalmat szeret környezetében. Nem szereti, ha sok hűhót csinálnak körülötte, s ha az újságírók és fotóriporterek zavarják munkáját. Nos, végül is nagy szerencsénk volt. A titkár egy óra múlva megnyugtató bennünket, nem kell dolgunkvégetlen hazautazni. Solohov fogad bennünket.

Érdekes volt találkozásunk falujával. Vesenszkája nagy falu, szép házakkal, köztük kétemeletesek is, egy meglehetősen és egy borzalmas kinézetű templommal, egy éppen most elkészült klubházzal. Kétemeletes szálloda, üzletek, autóbusszálomások és az elmaradhatatlan hangszóró a főtéren, amiből éppen egy mexikói tangó harsog és ez egyáltalán nem illik ide.

De ezek csak a külsőségek, amit az első pillanatban vesz észre az ember a nevezetes faluról — akár egy képszálláson látnánk.

Az ember nem tudja kivonni magát Solohov műveinek hatása alól, szinte ismeri a tájat a leírásokból, minden itt lakót Solohov-hósnak nézne. Szinte várjuk, hogy hirtelen lovasok fognak elővágtatni a kapukból vagy asszonyok sétálnak át kannákkal az úton. Ahogy az Új barázdát szánt az eke vagy a Csendes Don lapjain áll. De minden egészen másképp van. A főtéren teherautók és személykocsik, az üzletekben háztartási gépeket láttunk és modern bútorokat. És mégis van ebben a faluban valami elragadóan régies hangulat.

Solohov szívélyesen fogad bennünket, kérdezi, jó utunk volt-e. Városi cipőinket nézi: így nem utazik az ember a Don-sztyeppén. Azt mondja, reméli, hogy majd ezeknek a filmeseknek valami más ruhát talál, amivel kirándulhatunk együtt. Így hát holnapra hív meg bennünket.

Solohov valójában alacsonyabb ember, mint ahogy mi elképzeltük. Ruganyos járású, ahogy érdeklődve ránk néz, tekintete barátságos, s az első pillanattól kezdve rokonszenves. Mintha az ember egy régi jó barátjával beszélgetne.

Másnap már reggel emeletes nagy házában voltunk ismét. Mi-

hail Alekszandrovics már régóta talpon van, ő hajnali 3-kor kel és ül az íróasztalhoz. De este 7-kor már ismét csend van az egész házban. A félhomályos előszobában most még senkit sem látunk. Most csak Solohov és felesége lakik itt, de nyáron sok lakója van a háznak — jönnek fiai, lányai és unokái.

A gardorobszekerényen néhány kabát és vadászöltözék, a padlón több pár bakancs és csizma, özbörből, kanadai szarvasbőrből, és különböző méretűek, hogy felpróbálhassuk. Műszaki kísérőink meg elkezdik a reflektorokat szerelni. Solohov odajön hozzánk és most nagyon kínos pillanatok következnek: elkezdjük a bocsánatkéréseket. Mielőtt ugyanis hozzá jöttünk, a falut filmeztük és sajnos kimerültek, lehültek az akkumulátorok. Most, hogy itt vagyunk, megpróbáljuk rendbehozni, csakhat kellemetlen így kezdeni a munkát. Megnyugtató bennünket, hogy talán ő közben tennivalót és az asztalon fekvő leveleket kezd olvasni, míg mi a gépekkel matatunk. Közben bejön kutyája, Stop, odamegy gazdájához, fülugrik a térdére és hozzádörgöli magát a kis kozákbekecshez. És a mi fotóapparatjaink éppen most macskakodnak! Solohov úgy tesz, mintha egyáltalán nem zavarná őt. Nyugodtan folytatja a munkáját, míg mi jelentkezünk, hogy most már kezdhethetnénk a felvételeket.

Dolgozószobájába megyünk, ahol egyszerű könyvespolcon Solohov műveinek külföldi kiadásai vannak megszámlálhatatlanul sok példányban. Az asztalon felbontásra váró levelek és olvasottak egymás mellett — sok fiatal szerző fordul hozzá segítségért, tanácsért. És Solohov, a Legfelső Tanács tagja, számszámra kapja a hivatalos leveleket és a magánleveleket, vagy éppen az egyszerű olvasók kíváncsiságát. És mindenre válaszolnia kell, elintézni és megoldani az ügyeket.

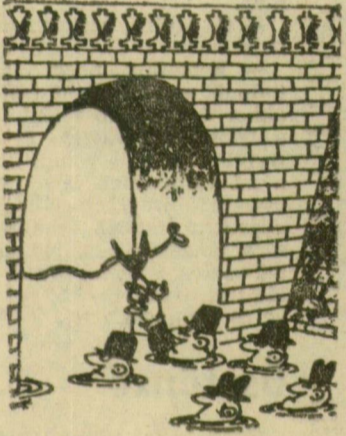
— Könnyű volt Hemingway-t filmezni, érdekesebben lehetett, mint engem. Végül is Hemingway állva írt az írópultja mellett — mondja Mihail Alekszandrovics mosolyogva.

Mi nemcsak Solohovot filmeztük, hanem házáat is bemutatjuk, végül is egy lakás a bent lakó karakterét is mutatja. A házigazda nem akar mindenáron modern lenni: itt minden egyszerű és kényelmes. És azt mutatja, hogy olyan ember lakik itt, akinek a lakása nem ünnepi alkalmakra készült, hanem olyan ház ez, ahonnan a hosszú utaktól és vándorlásokról hazatalált ember él.

Végül Solohov tanácsára kis kirándulásra indultunk a környékre. Mintha ismerős tájon jártunk volna ismét — leírásából ismertük.

(A Freie Welt-ből)

Hídavatás

Vadászaton

Akác László

CSALÁDI EVANGÉLIUMOK

Magony sógor derekát a dinnye vitte el. A görög-dinnye persze, aminek ezazonról szezonra való felpukasztását még valamikor, kicsi kamaszkorában kezdte meg. Egy régi nyáron löveztetője voltam az ekekapálásban — két forduló között akkor mesélte el, hogy Hervesben otthonos nagyapját miképp csábították le a csongrádi földekre, s hogy miképp lett így meggyeserte ismert dinnyéssé az ő családjuk. Meg azt — előbb ide-odafuttatott kapaemelgető, majd a vetőmagok, ültetési idők kiválasztója — hogyan tanulta ki ő a dinnyetermesztés mesterségét.

A legízesebb fajták? Leghasznosabb módjai a fehérhasú gyümölcsök derékbővítésének? Az efféle — akkor kinyitott titkokra — már ismétcsak Magony sógor

tudja a választ. Hanem az, ahogy egy mázsából kettő lett, száz forintból meg kétszáz, az éppen most, a hónapok óta ágyban fekvő beteg láttán idéződik fel igazán.

Magony sógor — tudom jól, végigkísértem néhány napját — általában fél 4-kor kelt. Kocsis, lovas ember lévén, először az istállóban szokásos dolgait végezte el, majd szekérre kapott, s elindult — saját vagy felibe föl-vállalt — földjei felé. A korá reggeli meleg a göröngyök fölött tapasztotta hátára az inget, s amikor mások már odahaza kanalazták a levest, ő még akkor is a kapanyelet szorongatta.

Így volt ez valamikor az apróbb parcellák idején, s így lett ez — allig pár éves szünet után — a nagyobb táblák világában is. Ceoporiba ugyan egybe sem

lépett be, ám amint nyugalmassabb évekhez érték a szövetkezetek, könnyen módját találták, hogy Magony sógort, mint régi, híres dinnyéssé, leszerződtesék. Valami jól kialakított százalékból állapodtak meg, s ami ezen a százalékon fölül termett, azt a maga csomójaként adhatta el a piros és sárga bélű gyümölcsök szakértője.

Hogy ez a szerződés miféle szabályok szerint került papírra, azt szintén nem tudom, ám azt, hogy a kezére bíztott földek minden azelőttinél erősebben teremtek, igen sokan tudják bizonyítani.

Erősen teremtek, és ezekért az erős termésekért Magony sógornak még kegyetlenebbül meg kellett dolgoznia. Különösen éres idején szorult össze alig egy-két órára az éjszakája. Ilyenkor

Ladikok

Somogyi Károlyné felvétele

Paul
Eluard

ERDEI VAD VAGYOK

Erről beszélek ezt kiáltom dalolom
Nevetés csörgedez a halott hó alatt
Hajnal és nevetés öröm hogy élhetünk
Gyümölcs tükrében arcát nézi a virág

Holt hó alatt alusznak hajnalig
Barátaim és nyugtalan szívük
A földet zendülésre bujtogatja
Egy napon felteszi koronáját a nyár

És száz Nap csörgedez a halott hó alatt
És száz simogatást takar a hólepel
En nem halok meg időmből kilépnek
Rövid időmből, mit a földön éltem én

Vérem zuhatag-lüktetése

ugyanis késő estig szedni kellett, gondosan pakolni, majd jó hajnalban indulni, hogy valamelyik környékbeli piac még alkalmas helyen fogadhassa az árut.

A bukszáját mind jobban feszítő százasokról Magony sógor ugyan soha senkinek nem tett említést, ám azt, hogy ezzel az ügyes szerződéssel rengeteget keres, minden ismerőse tudta.

Könnyű volt ezt észrevenni, hiszen az egész faluban Magony sógor építette a legszebb házat.

Hét éve lehetett, hogy az apjától örökölt tanyáját a disznó-hizlaldásoknak eladta, s az akkoriban meghalt öreg suszter templom melletti házába felköltözött.

Csak a februárt, márciust húzta ki a borszasz épületben. Húsvét táján már tetőn, falon tavában csattogott a bontócsákány.

A fundamentumot április végén ásták ki — iskolakezdekcor már az új ház tölgyfaajtáiban kapcsolta hátára a táskát a két gyerek.

Most, hogy beteglátogatóban náluk jártam, az asszony végigkalauzolt minden szobában, bejárta velem az egész épületet.

Említsek kertvárosi villákat, fehér vaskerítésük mögött növendékfenyőkkel? Azok ajtájához csak négy-öt lépcső kúszik oda, Magony sógorék házához viszont éppen tíz fok visz fel. Keressék példát a legmodernebb városi lakások között? Központi fűtése — pincében felszerelt kazánnal — a tizlépcsős háznak is van, s épp így harmonika mód nyiló üvegfal választja el — kedv szerint — a korlátos teraszt a fogadótól.

És hát a jó tágasra szabott mellékhelyiségek! A patyolat-csempés konvha, amelyben nem egy, de két tűzhely égő szívják a piroscsíkos gáznalackokat meg a hasonlóképp tiszta fehér fűrdőszoba, ahol még kövérebb tartályok táplálják a bojler meg a hősugárzókat is.

A lakozott parkettás szobák bútorairól már nem érzem szükségét szólni — így is illetlenül csillogóvá vált az ésszeszáradt embert körbezáró keret.